

РЕШЕНИЕ

№ 1248

гр. София, 09.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-17, в публично заседание на деветнадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Диляна Господинова

при участието на секретаря Светлана Г. Кръстева
като разгледа докладваното от Диляна Господинова Търговско дело № 20221100900039 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 625 и сл. ТЗ.

Молителят - „Б. АС“ ЕООД, твърди, че е кредитор на ответника - „А.Б.“ ЕООД, тъй като има вземания към него, които са възникнали по силата на търговски сделки, представляващи два договора за аренда на недвижими имоти, сключени на 27.12.2011 г. и на 24.06.2019 г., по които молителят е придобил качеството на арендодател от момента на придобиване на предоставените под аренда недвижими имоти, което е станало на 04.09.2018 г. за имота по първия договор и на 24.06.2019 г. за имота по втория договор. Посочва, че по силата на договора от 27.12.2011 г. в тежест на ответника, в качеството арендатор, е възникнало задължение да заплати аренда за стопанските години 2017-2018., 2018-2019, 2019-2020 и 2020-2021, която е в общ размер от 2 531, 35 лв. По силата на договора от 24.06.2019 г. в тежест на ответника, в качеството арендатор, е възникнало задължение да заплати аренда за стопанските години 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 и 2020-2021, която е в общ размер от 1 142, 37 лв. Заявява, че ответникът не е заплатил тези задължения и не притежава активи, с които да може да изпълни както тези свои задължения, така и изискуемите си парични задължения към всички кредитори. Ето защо счита, че това дружество е неплатежоспособно по смисъла на чл. 608 ТЗ. Предвид изложеното, иска от съда да обяви неплатежоспособността на „А.Б.“ ЕООД и да открие производство по несъстоятелност по отношение на него на това основание. Моли съдът ако счете, че ответникът не е неплатежоспособен търговец, да открие производство по несъстоятелност по отношение на него на основание свръхзадълженост. Претендира присъждане на направените в производството разноски.

Присъединеният кредитор - „Мек Б.“ ЕООД, твърди, че е кредитор на ответника „А.Б.“ ЕООД, тъй като има вземания към него, които са възникнали по силата на търговска сделка, представляваща договор за аренда на недвижими имоти, сключен на 30.11.2012 г., по който молителят е придобил качеството на арендодател от момента на придобиване на предоставените под аренда недвижими имоти, което е станало по силата на три сделки, сключени на 01.07.2016 г., на 03.08.2016 г., както и на 19.04.2017 г. Посочва, че по силата на договора от 30.11.2012 г. в тежест на ответника, в качеството арендатор, е възникнало задължение да даде аренда за стопанските години 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 и 2020-2021, която е в годишен размер от 20 кг. пшеница/ продукция за декар от обработваемата земя. Присъединеният кредитор счита, че за него са възникнали вземания да претендира паричната равностойност на уговорената в натура аренда, която е в общ размер от 17 363, 79 лв. за всички предоставени за ползване недвижими имоти и за всички стопански години. Ответникът не е заплатил тези задължения и не притежава активи, с които да може да изпълни както тези свои задължения, така и изискуемите си парични задължения към всички кредитори. Ето защо счита, че това дружество е неплатежоспособно по смисъла на чл. 608 ТЗ, както и се намира в състояние на свръхзадълженост по смисъла на чл. 742, ал. 1 ТЗ. Поради изложеното присъединеният кредитор иска от съда да обяви неплатежоспособността на „А.Б.“ ЕООД и да открие производство по несъстоятелност по отношение на това дружество на това основание. Моли съдът ако счете, че ответникът не е неплатежоспособен търговец, да открие производство по несъстоятелност по отношение на него на основание свръхзадълженост. Претендира присъждане на направените в производството разноски.

Ответникът по молбата по чл. 625 ТЗ - „А.Б.“ ЕООД, не заявява становище по нейната основателност.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства и ги обсъди в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

При тълкуване на разпоредбата на чл. 625 ТЗ, в която е посочено кои лица са легитимирани да поискат откриване на производство по несъстоятелност, във връзката и с нормата на чл. 608, ал. 1, т. 1, т. 2, т. 3 и т. 4 ТЗ, в която са изброени задълженията, неизпълнението на които определят търговеца като неплатежоспособен, се налага извода, че материално-правно легитимирани да поискат откриване на производство по несъстоятелност по отношение на едно търговско дружество са следните лица: 1) лице, което има качеството на кредитор, притежаващ парично вземане срещу длъжника от вида на тези, посочени в чл. 608, ал. 1, т. 1 ТЗ, т.е. такова, което е породено от или отнасящо се до търговска сделка, включително нейната действителност, изпълнение, неизпълнение, прекратяване, унищожаване и разваляне, или последиците от прекратяването □, 2) Националната агенция за приходите /НАП/, когато е налице изискуемо публичноправно задължение на длъжника към държавата или общините, свързано с търговската дейност на длъжника, 3) НАП, когато е налице изискуемо задължение по частно държавно вземане на

длъжника към държавата, както и 4) Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, когато е налице изискуемо задължение на търговеца за изплащане на трудови възнаграждения към най-малко една трета от работниците и служителите му, което не е изпълнено повече от два месеца. Установяването при условията на пълно и главно доказване в процеса на фактите, че молителят съответно лицето, конституирано в производството по ред на чл. 629, ал. 4 ТЗ, имат качеството на кредитор, който е титуляр на вземане от вида на посочените в чл. 608, ал. 1, т. 1 ТЗ, или че длъжникът има публичноправно задължение към държавата или общините или частноправно задължение към държавата, в случаите, в които молител е НАП, или че длъжникът има изискуеми трудови възнаграждения към поне 1/3 от работниците, с които е в трудови правоотношения тогава, когато молител е Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, е поставено в доказателствена тежест на молителя и то е задължителна предпоставка, която трябва да е налице, за да бъде открито производство по несъстоятелност по отношение на търговец по подадена молба по чл. 625 ТЗ.

Наред с посочената предпоставка, за да бъде открито производство по несъстоятелност по отношение на едно търговско дружество, следва да бъде доказано и настъпване на едно от двете установени в закона основания за това, а именно: 1) че търговецът е неплатежоспособен по смисъла на чл. 608, ал. 1 ТЗ, или 2) че търговецът е свръхзадължен по смисъла на чл. 742, ал. 1 ТЗ.

С оглед на горното на първо място съдът трябва да отговори на въпроса дали молителят „Б. АС“ ЕООД има качеството на кредитор на „А.Б.“ ЕООД, притежаващ парично вземане срещу него, което е породено от или отнасящо се до търговска сделка, както и дали то е изискуемо. От фактите, изложени в молбата по чл. 625 ТЗ, е видно, че молителят твърди, че има парични вземания към ответника, които са възникнали от сключени между тях два договора за аренда на земеделски земи. Следователно съдът следва да се произнесе дали тези договори са сключени и обвързват страните по делото, както и дали по силата на тези сделки в полза на молителя са възникнали парични вземания към ответника за получаване на арендна цена за стопанските години 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 и 2020-2021, която е в общ размер от 1 142, 37 лв.

От представените в производството писмени доказателства се установява, че между физическото лице В. К.З., от една страна, и „А.Б.“ ЕООД, от друга, са валидно възникнали облигационни отношения по сключен договор от 23.08.2011 г. Това е видно от представения по делото договор от 23.08.2011 г., който е сключен в писмена форма, с нотариална заверка на подписите на страните. Той е подписан от представители на двете страни по сделката и обективира насрещните им волеизявления за съгласие по отношение на всички съществени елементи от нейното съдържание. С този договор В. К.З. се задължава да предостави на „А.Б.“ ЕООД за временно и възмездно ползване собствения ѝ недвижим имот с номер 303009, представляващ земеделска земя, а именно нива с площ от 18, 081 дка., находяща се в с. Малорад, срещу поемане на насрещно задължение от дружеството да заплати цена за осъществяването използване в размер на 30 лв. на дка. годишно за периода от 1-вата до 5-тата стопанска година и в размер на 35 лв. на дка. годишно за периода от 5-тата до 10-тата

стопанска година.

В тълкувателно решение № 2 от 20.07.2017 г., постановено по тълк.д. № 2/2015 г. на ОСГТК на ВКС е прието, че предоставянето на временно възмездно ползване на земеделска земя може да бъде обект както на договор за наем, който се урежда от нормите на ЗЗД, така и на договор за аренда, който е регламентиран с нормите на Закона за арендата в земеделието /ЗАЗ/. Ето защо и съдът на първо място трябва да определи какъв характер има сключения на 23.08.2011 г. договор, като изходи от съдържанието на правата и задълженията на страните, които възникват за тях по силата на сключената сделка. При тълкуване на съдържанието на процесния договор се налагат следните изводи: - че негов обект е земеделска земя, какъвто обект има и договора за аренда съгласно чл. 1, ал. 3 ЗАЗ; - че той е сключен за дълъг период от време, което също е характерно за срока на действие на арендния договор, който съгласно чл. 4, ал. 1 ЗАЗ е минимум 5 стопански години; - че арендното плащане е уговорено да се дължи за осъществено ползване за период, който се определя не от календарна година, а от стопанска година, което е характерно за договора за аренда съгласно чл. 4, ал. 1 ЗАЗ и чл. 8, ал. 5 ЗАЗ. Освен това в чл. 4, т. 9 от договора от 23.08.2011 г. е предвидено, че ползвателят на земеделската земя става собственик на продукцията, която се добива от земята, което право също е характерно да възниква по силата на договора за аренда съгласно чл. 2, ал. 2 ЗАЗ, в който е предвидено, че добивите от отдадения под аренда обект стават собственост на арендатора от момента на отделянето им, като това разрешение не е установено в ЗЗД по отношение на съществените права и задължения на страните по договора за наем, защото типичният обект на тази сделка не е вещ, която дава плодове, за разлика от земеделската земя. С оглед на така установените характерни елементи на договора, от който молителят твърди, че се е породило вземането му към ответника в настоящия процес, съдът намира, че той следва да се квалифицира като договор за аренда, който е подчинен на специалните правила, касаещи неговото сключване и действие, които са регламентирани в ЗАЗ.

В производството не се спори, че нивата с площ от 18, 081 дка., находяща се в с. Малорад, която е предмет на договора за аренда от 23.08.2011 г., е предадена за ползване от арендодателя на арендатора, поради което и за последния е възникнало задължение за плащане на арендна цена, дължима за всяка стопанска година от срока на действие на договора, в уговорения в чл. 6 от договора размер. Съгласно чл. 3 от договора срокът му на действие е 10 стопански години, първата от които започва на 01.10.2011 г. и приключва на 30.09.2012 г., което означава, че той е в сила до стопанската година, започваща на 01.10.2020 г. и завършваща на 30.09.2021 г. С оглед на това и доколкото по делото не се твърди този договор да е прекратен предсрочно, съдът счита, че той е действащ за всяка една от стопанските години, за които молителят твърди, че има вземане за арендна цена, които са 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 и 2020-2021. Следователно за всяка една от посочените четири години за арендатора е възникнало задължение да заплаща на арендодателя годишна цена за ползване на земеделската земя, която е в размер от 632, 84 лв. / 18, 081 дка. площ на земята * 35 лв. цена за 1 дка./.

Молителят твърди, че е станал страна по този договор за аренда по силата на сключена сделка, с която е придобил земеделската земя, която е отдадена за временно и възмездно ползване с него.

В чл. 17, ал. 2 ЗАЗ е предвидено, че приобретателят на арендувания обект замества арендодателя като страна в договора за аренда, ако същият е бил вписан, дори и обектът на договора още да не е предаден. При тълкуване на тази норма съдът счита, че с нея е предвидена хипотеза, при която настъпва заместване на едната от страните по договора за аренда, когато този договор в вписан е Имотния регистър, а именно на страната на арендодателя, което заместване настъпва по силата на закона и с осъществяване на един единствен факт, който е придобиване от трето за сделката лице на земеделската земя, която е отдадена за ползване с арендния договор. От момента на придобиване на правото на собственост върху земеделската земя приобретателя получава качеството на арендодател и за него възникват както правата, така и задълженията, които са характерни за тази страна по сделката, включително от този момент той става титуляр на правото на вземане за получаване на уговореното арендно плащане.

От представения като доказателство по делото писмен договор за аренда от 23.08.2011 г. е видно, че той е вписан в Служба по вписванията на 27.12.2021 г., което означава, че при придобиване по време на неговото действие на земеделската земя, която е отдадена за ползване с него, приобретателят ще замести арендодателя от датата на сключване на придобивната сделка, от който момент по правило настъпва и нейното вещнопрехвърлително действие.

В производството се доказва и това, че по силата на сключен на 04.09.2018 г. договор за продажба молителят „Б. АС“ ЕООД е придобил правото на собственост върху земеделската земя, предмет на арендния договор, от физическото лице В. З.. От момента на придобиване на този имот, т.е. от 04.09.2018 г., на основание чл. 17, ал. 2 ЗАЗ „Б. АС“ ЕООД замества арендадетелката З. по процесния договор за аренда и в негова полза възниква вземането за получаване от ответника, в качеството му на арендатор, на арендна цена за всяка стопанска година, през която този имот е ползван. Доколкото стопанската 2017 г.-2018 г. започва на 01.10.2017 г. и приключва на 30.09.2018 г., то за молителя не е възникнало вземане за пълния размер на цената за осъщественото ползване през тази година, защото той няма качеството на арендодател за периода 01.10.2017 г. до 03.09.2018 г. За този период вземане за арендна цена възниква за физическото лице В. З., която през това време е собственик на земеделската земя и има качеството на арендодател по процесния договор. Вземане за арендна цена за молителя за тази стопанска година възниква само за периода от 04.09.2018 г. до 30.09.2018 г., за който той вече е заместил арендодателя по сделката. Това вземане е в размер на 47, 52 лв. В полза на молителя е възникнало вземане за арендна цена за целите стопански години 2018-2019, 2019-2020 и 2020-2021, което е в размер на 632, 84 лв. на година и в общ размер от 1 898, 52 лв. Следователно по силата на договора за аренда, сключен на 23.08.2011 г., за молителя е възникнало вземане за получаване от ответника на арендна цена за ползване на земеделската земя, представляваща нива с площ от 18, 081 дка.,

находяща се в с. Малорад, в общ размер от 1 946, 04 лв.

Задължението за заплащане на арендна цена е срочно, тъй като страните са уговорили изрично момента, в който същото следва да бъде изпълнено. Съгласие за това е постигнато с клаузата на чл. 7 от договора за аренда, съгласно който арендната цена се заплаща в срок от 01 до 31 декември за изтеклата стопанска година. Следователно падежът на задължението за заплащане на аренда за периода от 04.09.2018 г. до 30.09.2018 г. е 31.12.2019 г., падежът на задължението за заплащане на аренда за стопанската година 2018-2019 е 31.12.2020 г., падежът на задължението за заплащане на аренда за стопанската година 2019-2020 е 31.12.2021 г., а падежът на задължението за заплащане на аренда за стопанската година 2020-2021 е 31.12.2022 г.

Към датата на сезиране на съда с молбата по чл. 625 ТЗ са настъпили падежите на всички задължения, с изключение на това за заплащане на арендна цена за стопанската година 2020-2021, който не е настъпил и до приключване на устните състезания по делото. Следователно тази част от възникналото в тежест на ответника задължение към молителя по договора за аренда от 23.08.2011 г., което е в общ размер от 1 313, 20 лв., е изискуемо.

Двете страни по договора за аренда от 23.08.2011 г. са търговци, като при прилагане на презумпцията, уредена в чл. 286, ал. 3 ТЗ, трябва да се приеме, че този договор е свързан с упражняването от тях занятие. По делото от ответника не са представени доказателства за това, че договорът е подписан във връзка с дейност, която е извън упражняването от страните занятие, поради което и установената законова презумпция не е оборена. Следователно сключения на 23.08.2011 г. договор за аренда следва да се определи като търговска сделка по смисъла на чл. 286, ал. 1 ТЗ. Това означава, че задължението, възникнало въз основа на този договор в тежест на ответника към молителя за заплащане на аренда, е от вида на тези, предвидени в чл. 608, ал. 1, т. 1 ТЗ.

След като в производството се доказва, че по силата на търговска сделка в тежест на „А.Б.“ ЕООД е възникнало парично задължение към молителя за заплащане на сума в размер на общо 1 313, 20 лв., което е изискуемо към момента и не се установява да е погасено, то следва да се приеме, че дружеството „Б. АС“ ЕООД е легитимирано лице да подаде молба по чл. 625 ТЗ.

Доколкото по делото се доказва, че молителят е от лицата, които могат да поискат откриване на производство по несъстоятелност по отношение на ответника, тъй като качеството му кредитор, произтича от договора за аренда, сключен на 23.08.2011 г. и възникналото въз основа на тази сделка задължение, съдът счита, че не е необходимо да разглежда и въпроса дали това дружество има такова качество и като титуляр на вземане за заплащане на арендна цена, възникнало по силата на друг договор за аренда, сключен на 23.12.2018 г. и вписан в Служба по вписванията на 24.06.2019 г., както и дали присъединеният кредитор „Мек Б.“ ЕООД има качеството кредитор на ответника по търговска сделка, която съгласно твърденията е договор за аренда, сключен на 01.10.2012 г. Въпросите дали в тежест на ответника са възникнали определени задължения към тези лица, както се твърди в производството, ще бъдат разгледани при установяване на финансово-

икономическото състояние на дружеството.

Следващата предпоставка, която трябва да е налице, за да бъде открито производство по несъстоятелност по отношение на едно търговско дружество, е да се докаже в производството, че е настъпило едно от двете установени в закона основания за това, а именно: 1) че търговецът е неплатежоспособен по смисъла на чл. 608, ал. 1 ТЗ, или 2) че търговецът е свръхзадължен по смисъла на чл. 742, ал. 1 ТЗ.

Неплатежоспособността представлява обективно икономическо състояние на търговеца, което съгласно дефинитивната норма на чл. 608, ал. 1 ТЗ се изразява в невъзможността му да изпълни свое изискуемо парично задължение, породено от или отнасящо се до търговска сделка, или изискуемо публичноправно задължение към държавата и общините, свързано с търговската му дейност, или изискуемо задължение по частно държавно вземане. Освен това за да се приеме, че е налице неплатежоспособност, следва да се установи и това, че невъзможността на търговеца да покрие свои изискуеми задължения от вида на посочените, е обективно състояние, т.е. такова, което стои извън волята на задълженото лице и е различна от съзнателното фактическо бездействие на длъжника да изпълни конкретно парично задължение към кредитор, както и че тази невъзможност представлява трайно състояние за търговеца /арг. от чл. 631 ТЗ/. Извод за това дали е налице неплатежоспособност по отношение на даден търговец, с описаните характеристики на това понятие, се прави при изследване на цялостното икономическо състояние на предприятието – длъжник, посредством коефициентите на ликвидност, събираемост и финансова автономност, и след отговор на въпроса дали то притежава достатъчно краткотрайни активи, с които да може да погасява своите краткосрочни, съответно текущи задължения. Приема се, че именно краткотрайните активи, с които разполага едно действащо предприятие, а не дълготрайните такива, са източник на средства за погасяване на краткосрочните, съответно текущите задължения на търговеца, тъй като тези активи участват еднократно в производствения процес и в резултат на това могат за кратък период от време да се преобразуват в парични средства. Ето защо краткотрайните активи са тези, които са от значение при формиране на извода дали дадено предприятие може да посреща своите краткосрочни задължения или не, с оглед на което и от икономическите показатели, които подлежат на изследване, водещи за това да се направи извод дали е налице състояние на неплатежоспособност, са показателите за ликвидност и основно този за обща ликвидност.

Изложеното означава, че в случая съдът трябва да извърши преценка за това дали ответното дружество притежава достатъчно краткотрайни активи, с които да заплати както възникналите в негова тежест парични задължения, произтичащи от договора за аренда, сключен с молителя, а също така и всички други свои краткосрочни, съответно текущи задължения. За да бъде направен извод за това, следва да бъдат взети предвид събраните в производството доказателства, установяващи финансово-икономическото състояние на длъжника.

За установяване на финансово-икономическото състояние на ответника и за

определяне на база на него на това дали той е в състояние да посреща своите краткосрочни задължения чрез притежаваните от него краткотрайни активи е допуснато изслушването на съдебно-икономическа експертиза /СИЕ/, която съдът кредитира изцяло като компетентно дадена и съдържаща пълен анализ на проверената счетоводна документация. Вещото лице при изготвяне на експертизата е работило върху годишните финансови отчети на дружеството към 31.12.2014 г., към 31.12.2015 г., към 31.12.2016 г., към 31.12.2017 г., към 31.12.2018 г. и към 31.12.2021 г.

От изводите на вещото лице, изготвило приетата по делото СИЕ, се установява, че балансовата стойност на притежаваните от „А.Б.” ЕООД краткотрайни активи, която е посочена в съставените годишните финансови отчети е както следва: към 31.12.2014 г. балансовата стойност на краткотрайните активи, които то притежава, е в размер на 1 774 000 лв., към 31.12.2015 г. тя е в размер на 1 946 000 лв., към 31.12.2016 г. тя е в размер на 1 899 000 лв., към 31.12.2017 г. – е в размер на 1 589 000 лв., към 31.12.2018 г. – е в размер на 1 679 000 лв. Вещото лице е констатирало, че към тези дати ответникът е имал осчетоводени краткосрочни задължения, които са с балансова стойност както следва: от 1 154 000 лв. към 31.12.2014 г., от 1 183 000 лв. към 31.12.2015 г., от 1 220 000 лв. към 31.12.2016 г., от 624 000 лв. към 31.12.2017 г. и от 540 000 лв. към 31.12.2018 г. По делото няма представени доказателства, от които да е видно, че към някой от посочените отчетни периоди „А.Б.” ЕООД е притежавал и други краткотрайни активи, които не са надлежно включени в счетоводните му регистри, или че в негова тежест са възникнали и други краткосрочни задължения, които да не са осчетоводени, като това не е установено и от вещото лице, изследвало финансово-икономическото състояние на дружество, което посочва, че не може да направи обоснован извод за това точно какви задължения към кредитори са осчетоводени в счетоводството на ответника, поради факта, че не са му предоставени всички необходими счетоводни документи, а това не е видно от вторичните записвания в отчетите, които по своя характер представляват само обобщени данни. Ето защо и при изследване на способността на молителя да погасява своите задължения трябва да се вземат предвид балансовите стойности, на които възлизат активите и пасивите му.

При съпоставяне на стойностите на краткосрочните задължения на „А.Б.” ЕООД за всяка една от изследваните финансови години със стойностите на краткотрайните му активи към същия момент е видно, че последните са в по-голям размер от първите. Това намира отражение и в стойността на показателя за обща ликвидност, която към всяка една от посочените дати е много над референтната такава от 1. Това означава, че към 31.12.2014 г., към 31.12.2015 г., към 31.12.2016 г., към 31.12.2017 г. и към 31.12.2018 г. ответникът е притежавал достатъчно активи, с които да може да заплати своите краткосрочни съответно текущи задължения, и следователно не е бил в състояние на неплатежоспособност.

От заключението на изготвената СИЕ се установява, че през следващите две отчетни години, които са тези, приключващи на 31.12.2019 г. и на 31.12.2020 г. ответното дружество не е съставяло годишни финансови отчети, защото не е извършвало търговска дейност. В тази насока е и извода на вещото лице, уточнен в разпита му, проведен в открито съдебно

заседание от 19.10.2022 г. При извършване на служебна справка в търговския регистър за вписаните по партидата на „А.Б.” ЕООД обстоятелства и обявени актове е видно, че в изпълнение на задълженията си по Закона за счетоводството да обяви изготвения годишен финансов отчет, за отчетната 2019 г. това дружество е подало за обявяване декларация, че е осъществявало дейност, но приходите и разходите са под 500 лв., а за отчетната 2020 г. е подало за обявяване декларация, че не осъществява дейност. Предвид тези факти и липсата на оказано от ответника съдействие за представяне на други счетоводни документи, от които да е видно каква точно търговска дейност е извършвана от дружеството, съдът счита за установено по делото, че през 2019 г. то е намалило чувствително обема на извършената от него дейност, като с оглед декларираните факти в подадената за обявяване в търговския регистър декларация тази дейност е незначителна, както и че през 2020 г. то вече е преустановило извършването на каквато и да е търговска дейност. След като през тези две години ответникът не е извършвал търговска дейност, като не е реализирал приходи и не е правил разходи за сума, която е по-голяма от 500 лв., трябва да се приеме, че за този период той не е придобил никакви нови активи, които да имат характер на краткотрайни. Придобиването на активи винаги е свързано с извършване на разход, каквито в случая няма. Няма данни за извършено разпореждане с налични към 31.12.2018 г. краткотрайни активи, като е напълно логично такова да не е осъществено предвид липсата на постъпили приходи за търговеца. Ето защо съдът намира, че краткотрайните активи, които ответникът притежава, към 31.12.2019 г. и към 31.12.2020 г. са на стойност, равна на тази, която са имали към 31.12.2018 г., т.е. е от 1 679 000 лв.

От заключението на изготвената СИЕ е видно, че основна част от притежаваните от ответника активи към края на отчетните 2018 г., 2019 г. и 2020 г. представляват краткосрочни вземания. Те са в размер на 1 369 000 лв.

В практиката на ВКС, постановена по реда на чл. 290 ГПК, се приема, че простото съотношение на актива и пасива, залегнало в изчислението на коефициентите за ликвидност на дружеството, не е достатъчно, за да се направи извод дали един търговец е платежоспособен или не. От значение е да се извърши преценка и за това дали посредством притежаваните краткотрайни активи, състоящи се от материални запаси, краткосрочни вземания и парични средства, дружеството-длъжник може да формира достатъчни по размер парични суми, с които да погаси краткосрочните си задължения. Това означава, че съдът е длъжен да изследва дали краткотрайните активи, представляващи материални запаси и вземания, могат реално да бъдат преобразувани в парични средства, т.е. да се прецени тяхната реализуемост – дали материалните запаси са продаваеми на пазара и съответно дали краткосрочните вземания са събираеми. В този смисъл са Решение № 164 от 30.11.2016 г., постановено по т. дело № 284/ 2016 г. по описа на ВКС, II т.о. и Решение № 32 от 17.06.2013 г., постановено по т. дело № 685/ 2012 г. по описа на ВКС, II т.о.

Тогава, когато вземанията на един търговец не могат да бъдат събрани на падежа или за времето от поне една година от настъпване на падежа, то този актив губи характеристиката си на бързо ликвиден, т.е. на такъв, който може за кратък период от време

да се преобразуват в парични средства. Ето защо и такива вземания следва да се определят като несъбираеми в краткосрочен план и да се приеме, че те вече нямат характера на бързо ликвиден актив, който може да служи за погасяване на възникналите в тежест на търговското дружество краткосрочни задължения.

След като съдът достигна до извод, че ответникът не е придобивал нови активи през отчетните 2019 г. и 2020 г., трябва да се приеме, че всички вземания, които той притежава през тези две години, са тези, които са осчетоводени като краткосрочни, т.е. изискуеми, към 31.12.2018 г. Това означава, че техният падеж е настъпил най-късно на 31.12.2018 г. В производството не се установява тези вземания да са погасени към 31.12.2019 г. и 31.12.2020 г., защото „А.Б.” ЕООД не е получавало приходи през тези две отчетни години, видно от съставените от него декларации по ЗСч.

Към 31.12.2020 г. забавата за изпълнение на тези парични вземания от задължените лица към ответника продължава вече повече от една година от датата, на която се установява, че най-късно е настъпил техният падеж /забавата е от две години/. Следователно към тази дата забавата вече може да се определи като толкова продължителна, че да може да се отрази на извода за събираемост на тези вземания. Към 31.12.2019 г. забавата в изпълнението от длъжниците на тези вземания към ответника все още не е продължила толкова дълго, че да се отразява на тяхната събираемост. В производство няма представени доказателства между кредитора и длъжника по тези вземания да е постигнато съгласие за определяне на нов падеж, на който те да бъдат изпълнени. След като тези вземания не са събрани в рамките на отчетен период от една година, като те не са изпълнение и през следващата отчетна година, съдът приема, че те трябва да се квалифицират като несъбираеми за кратък период от време и с оглед на това като такива, които нямат характер на бързо ликвиден актив, който дружеството – кредитор по вземанията, да може да обърне в парични средства в краткосрочен план, който е една година от падежа. Ето защо те не трябва да участват при изследване на способността на молителя към 31.12.2020 г. да погасява възникналите в негова тежест краткосрочни задължение с притежаваните краткотрайни активи.

Друга част от краткотрайните активи на ответника към 31.12.2019 г. и 31.12.2020 г. представляват материални запаси на стойност 102 000 лв., на каквато те са възлизали към 31.12.2018 г. Предвид липсата на получени от този търговец приходи от търговска дейност за отчетните 2019 г. и 2020 г., то съдът намира, че тези материални запаси не са могли да бъдат реално продадени на пазара за период от две години, което означава, че те не могат да бъдат преобразувани в парични средства за кратък период от време – от една отчетна година, поради което към 31.12.2020 г. те вече нямат характер на краткотраен актив. Тяхната стойност също трябва да бъде извадена от стойността на краткотрайните активи на ответника при изследване на неговото финансово състояние.

Предвид изложеното следва да се обобщи, че общата стойност на краткотрайните активи на „А.Б.” ЕООД към 31.12.2019 г. е същата като стойността им към 31.12.2018 г., а към 31.12.2020 г. възлиза на сумата от 208 000 лв., което е стойността само на наличните

парични средства, осчетоводени във финансовия отчет за 2018 г., без да се взема предвид стойността на краткосрочните вземания и тези на материалните запаси, защото те не са реално ликвидни активи в краткосрочен план.

Размерът на краткосрочните задължения на ответника към 31.12.2019 г. и към 31.12.2020 г. е равен минимум на размера на задълженията, които са осчетоводени като краткосрочни към 31.12.2018 г., т.е. на 540 000 лв., защото няма представени доказателства някаква част от тези задължения да са погасени, а и настъпването на този факт се опровергава от декларираното от търговеца обстоятелство, че не е правил разходи през 2019 г. и 2020 г. /липсата на разходи означава и липса на заплатени средства за погасяване на задължения/.

Следователно трябва да се приеме за доказано по делото, че финансовото състояние на „А.Б.“ ЕООД към 31.12.2019 г. е същото като към 31.12.2018 г., а именно дружеството притежава достатъчно количество бързо ликвидни активи, с които да заплати всички свои изискуеми задължения.

При съпоставяне на стойността на притежаваните от ответника към 31.12.2020 г. краткотрайни активи, която, както се посочи, е 208 000 лв., със стойността на възникналите в негова тежест краткосрочни задължения, която е най-малко 540 000 лв., е видно, че последната е в по-висок размер от първата. С оглед на тези факти, съдът приема, че към 31.12.2020 г. ответното дружество вече не е притежавало достатъчно активи, с които да може да заплати своите краткосрочни съответно текущи задължения, което е намерило отражение и в стойностите на показателите за ликвидност. Стойността на показателя за обща ликвидност е 0, 3851, което е под минималната референтна такава и безспорно показва влошеното финансово - икономическо състояние на търговеца към този момент.

В заключението на изготвената основна СИЕ е посочено, че ответникът е съставил Годишен финансов отчет за 2021 г., от който е видно, че балансовата стойност на всички краткотрайни активи, които той притежава към 31.12.2021 г., възлиза на сумата от 455 000 лв., от които 3 000 лв. са налични парични средства, 358 000 лв. е стойността на притежаваните краткосрочни вземания и 94 000 лв. е стойността на материалните запаси. С оглед извода на вещото лице, че този търговец не е извършвал търговска дейност както през 2019 г., така и през 2020 г., а и през 2021 г., то съдът намира, че осчетоводените като краткотрайни активи вземания и материални запаси не са нови такива, придобити през 2021 г., а са старите активи, придобити до 31.12.2018 г. По изложените за предходния отчетен период мотиви обаче съдът счита, че тези краткосрочни вземания и материални запаси, които не са преобразувани в парични средства в рамките на един отчетен период, нямат характер на бързо ликвидни активи и следователно трябва да се изключат от стойността на краткотрайните активи на ответното дружество при анализа на способността му да погасява своите краткосрочни задължения. Стойността на краткотрайните активи на търговеца към 31.12.2021 г., която трябва да бъде съобразена при анализа на финансовото му състояние, е от 3 000 лв. – налични парични средства.

Вещото лице е направило извод, че балансовата стойност на възникналите в тежест

на ответника краткосрочни задължения към 31.12.2021 г. възлиза на сумата от 271 000 лв. Експертът е констатирал, че „А.Б.“ ЕООД не е осчетоводил част от възникналите в негова тежест публичноправни задължения съгласно предоставена от НАП информация, както и задълженията, които има към молителя „Б. АС“ ЕООД, които се доказва, че към 31.12.2021 г. са в размер на 1 313, 20 лв. Предвид големия размер на осчетоводените задължения спрямо стойността на наличните към 31.12.2021 г. краткотрайни активи, които са само 3 000 лв., обаче липсва необходимост да се извършва преизчисляване на стойността на реално възникналите в тежест на ответника краткосрочни задължения. И без прибавяне на неосчетоводените такива е видно, че към края на отчетната 2021 г. ответникът не е притежавал достатъчно активи, с които да може да заплати своите краткосрочни съответно текущи задължения, което е намерило отражение и в стойностите на показателите за ликвидност. Стойността на показателя за обща ликвидност е 0, 0110, което е много под минималната референтна такава, което безспорно показва влошеното финансово - икономическо състояние на търговеца към този момент, което се е задълбочило значително спрямо предходния отчетен период.

След като „А.Б.“ ЕООД не притежава достатъчно краткотрайни активи, с които да погаси всички възникнали в негова тежест краткосрочни задължения, то съдът намира, че именно това е причината той да не изпълнява последните, в които се включват и изискуемите такива, които има към молителя, тъй като е очевидно, че дори и да е имал воля да ги погаси, обективно не е притежавал средства да стори това. Ето защо и така установената невъзможност на ответника да изпълнява своите изискуеми задължения е обективно състояние, което стои извън неговата воля, като липсата на плащане не се дължи на съзнателното нежеланието на този субект да направи това.

Състоянието на неспособност на ответника да изпълни своите краткосрочни задължения продължава две последователни отчетни години. В производството не са представени доказателства, че след 31.12.2021 г. до края на устните състезания пред настоящата съдебна инстанция, ответното дружество е придобило някакви бързо ликвидни активи или че е намалило своите краткосрочни задължения, с което да е подобрило финансовото си състояние. С оглед на това и предвид констатирания от вещото лице факт, че той е спрял да извършва стопанска дейност от 2019 г., трябва да се приеме, че липсват основания да се счита, че съществува каквато и да е вероятност търговецът да преодолее състоянието на неспособност да изпълни своите краткосрочни задължения през настоящата финансова година и през следващите такива. Това означава, че посоченото състояние има характеристиките на трайно. Следователно, по делото се доказва, че са налице всички предпоставки, при които се приема, че един търговец е неплатежоспособен по смисъла на чл. 608, ал. 1 ТЗ и чл. 631 ТЗ, поради което и по отношение на „А.Б.“ ЕООД трябва да се открие производство по несъстоятелност на посоченото основание.

Предвид направения извод за наличие на състояние на неплатежоспособност на ответника по молбата, следва да бъде определена и началната ѝ дата.

В тази връзка, на първо място, съдът съобразява, че по въпроса за начина на

определяне на началната дата на неплатежоспособността в производство по несъстоятелност е създадена задължителна практика на ВКС, постановена по реда на чл. 290 ГПК, в която е прието, че това е най-ранният момент на проявление на трайната обективна невъзможност на длъжника да погасява изискуемите си парични задължения към кредиторите по чл. 608, ал. 1 ТЗ с наличните си краткотрайни активи, която се определя с оглед на неговото цялостно икономическо състояние. В постановените от ВКС решения се приема и това, че при определяне на началната дата на неплатежоспособността от значение е моментът, в който се установява, че длъжникът е преустановил изпълнението на свои изискуеми парични задължения към всички кредитори, а не към един отделен такъв. В този смисъл са следните решения на ВКС - Решение № 220/ 07.02.2018 г., постановено по т. д. № 758/2017 г. по описа на ВКС, I т.о., Решение № 202/ 10.01.2014 г., постановено по т. д. № 1453/2013 г. по описа на ВКС, II т.о., Решение № 80/ 08.10.2015 г., постановено по т. д. № 1565/ 2014 г. по описа на ВКС, I т.о. Следователно, за да се определи началната дата на неплатежоспособността на „А.Б.” ЕООД, следва да се установи кой е първият момент, в който са налице както значими по размер изискуеми задължения на това юридическо лице към неговите кредитори, така и влошено икономическо състояние на последното, изразяващо се в обективна невъзможност на неговото предприятие да поеме краткосрочните задължения с наличните краткотрайни активи, а също така и наличие на причинна връзка между тези две обстоятелства, т.е. спиране на плащанията към всички кредитори да е в резултат на обективната невъзможност на длъжника да стори това.

Както беше посочено в настоящото решение, в производството се доказва, че към 31.12.2020 г. „А.Б.” ЕООД вече не е притежавало достатъчно краткотрайни активи, с които да заплаща всички свои текущи и краткосрочни задължения, което е видно и от показателя за обща ликвидност, който към тази дата е на стойност под референтната такава.

Същевременно по делото се установява и това, че към 31.12.2020 г. ответникът е имал и изискуеми и неплатени задължения към молителя „Б. АС“ ЕООД, които са в размер от 680, 36 лв. От представените по делото данъчно ревизионни актове се установява, че към този момент в тежест на „А.Б.” ЕООД са възникнали и са станали изискуеми и публичноправни задължения, които са на значителен размер от поне 149 658, 50 лв., без съобразяване на изтеклата лихва за забава за период от установяване на данъчните задължения до 30.12.2020 г. Следователно към 31.12.2020 г. ответникът е имал изискуеми задължения към свои кредитори, които са на значителна стойност, поради което възможността на търговеца да ги погаси е определяща за извода за цялостното му финансово състояние и съответно за това дали той може да посреща своите краткосрочни задължения към всички кредитори.

С оглед изложеното трябва да се заключи, че 31.12.2020 г. следва да се приеме за най-ранния момент, към който по делото се установява със сигурност, че ответникът има както изискуеми задължения към кредитори в значителен размер, така и не притежава достатъчно краткотрайни активи, с които да погаси всички свои краткосрочни задължения, т.е. е във влошено финансово състояние. Следователно това е датата, която трябва да бъде определена

като начална на неплатежоспособността на това дружество.

Предвид всичко изложено, следва да се заключи, че по делото се доказва, че ответникът е неплатежоспособен търговец и по отношение на него са налице предпоставките за откриване на производство по несъстоятелност на това основание. Решението, което съдът ще постанови трябва да има съдържанието, определено в чл. 630, ал. 1 ТЗ, а именно да бъде обявена неплатежоспособността на „А.Б.” ЕООД, да се определи началната й дата, да се открие производство по несъстоятелност по отношение на това дружество и да се назначи временен синдик. Съдът няма да определя датата на първото събрание на кредиторите, защото от направените от вещото лице изводи в заключението на изготвената СИЕ и тези, изложени в разпита му пред съда, проведен в открито съдебно заседание на 19.10.2022 г., следва да се заключи, че счетоводството на търговеца е водено явно нередовно към 31.12.2021 г. – данните за налични парични средства по оборотна ведомост и съгласно записванията във финансовия отчет не съвпадат, дружеството не е осчетоводило всички възникнали в негова тежест публичноправни задължения, както и задълженията, възникнали към молителя по договор за аренда. Това означава, че е налице хипотезата на чл. 669, ал. 3, т. 2, предл. последно ТЗ, според която не се провежда първо събрание на кредиторите, ако търговските книги на длъжника са водени явно нередовно.

Доколкото в процеса се установи, че е осъществено главното основание за откриване на производство по несъстоятелност по отношение на ответника, то съдът не дължи произнасяне по евентуално заявеното такова от молителя, а именно дали това дружество е свръхзадължен търговец по смисъла на чл. 742, ал. 1 ТЗ.

По присъждане на направените по делото разноси:

С оглед крайния изход на делото и това, че от страна единствено на молителя е заявено своевременно искане за присъждане на направените по делото разноси, такива му се следват. Доказаха се реално заплатени от тази страна разходи за водене на делото от общ размер от 2 130 лв., от които 250 лв. – държавна такса за подаване на молбата по чл. 625 ТЗ, 1 400 лв. – депозит за възнаграждение на вещо лице по допуснатите СИЕ и 480 лв. – адвокатско възнаграждение, за което са представени доказателство, че е платено.

Така мотивиран Софийски градски съд

РЕШИ:

ОБЯВЯВА НЕПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТТА на „А.Б.” ЕООД, с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „****”.

ОПРЕДЕЛЯ НАЧАЛНА ДАТА на неплатежоспособността **31.12.2020 г.**

ОТКРИВА ПРОИЗВОДСТВО ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ по отношение на „А.Б.” ЕООД, с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „****”.

НАЗНАЧАВА за временен синдик на „А.Б.” ЕООД, с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „****”, **Е.Г.Т.**, с ЕГН: *****, с адрес: гр. София, ул. „****” № *****, като определя месечно възнаграждение в размер на 700 лева.

ОПРЕДЕЛЯ дата за встъпване на синдика в длъжност – в едноседмичен срок от получаване на съобщението, в който срок синдикът следва да представи и писмена декларация с нотариална заверка на подписа по чл. 656, ал. 2 вр. чл. 655 ТЗ и писмено съгласие съгласно чл. 666 ТЗ.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК вр. чл. 621 ТЗ „А.Б.” ЕООД, с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „****”, да заплати на „Б. АС“ ЕООД, с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. Перник, ул. *****, сума в размер на **2 130 лв. /две хиляди сто и тридесет лева/**, представляваща направени разноси по делото, които ще се съберат от масата на наесъстоятелността.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд в 7-дневен срок от вписването му в Търговския регистър при Агенция по вписванията.

Препис от решението да се изпрати на Агенция по вписванията за извършване на вписването му на основание чл. 622 ТЗ.

Решението да бъде вписано във водената по реда на чл. 634в, ал. 1 ТЗ книга.

Съдия при Софийски градски съд: _____